

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין ע"ג; (ב) לעיל פ"א; (ג) לקמן לו; (ד) גיטין פ'; (ה) סוטה י"ח; (ו) לעיל ג'; (ז) ז"ל ה"א; ע"ב"ה; (ח) נבמד"ב ה'.

תורה אור השלם

1. וְשָׁבַב אִישׁ אֶת־הָאִשָּׁה שְׁבַבְתָּ זָרַע וְנִעְלַם מֵעֵינַי אִישָׁהּ וְתִסְתַּרְהָ וְהָיָא נִטְמָא וְזָרַע אִין בְּהָ וְהוּא לֹא נִחְפָּזֵהּ. במדבר ב' יג
2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִזְחַק אֶת אִשָּׁהּ וְזָתָה אִמְרָה וְזָה הוּא בְּאֵשׁ יִשְׂרָפָה אֹתָהּ וְאַתָּה וְזָלָה תִּזְכָּר וְזָמַר בְּרוּכֵיכֶם: ויקרא כ' יד

הגהות הב"ח

(א) גמ' אינו דין שלא נאמר כמות כל"ל ויחייב לו נמחק: (ב) רש"י ד"ה אלף יבנה וכו' אסרה על הראשון ונאסר האוסרה עליו: (ג) ד"ה אלף אפילו נתן גט כלומר אלף פריך הכי אפילו נתן גט או חליץ אסרה על בעל המאמר דמורה ר"ג שיש גט אחר מאמר ויש חליצה אחר מאמר שאם עשה זה מתאמר וזכא אחיו:

מוסף רש"י

שומרת יבם שוינתה. כשהיא שומרת יבם, אסורה ליבמה. כשהיא שוינתה תחת בעלה שאסורה לבעלה (סוטה י"ח) וכע"ז לעיל פ"א. אין מאמר אחר מאמר. בין ביבם אחד לשתי יבמות בין שתי יבמות אחת, האחרון אינו כלום לפסול את הראשונה עליו והיא יבמה היינו גט ולא חליץ בקרובות השנים (ע"ב"ב ג').

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צה.

עין משפט
גר מצוה

סו א ב מיי פ"ב מהל' י
איסורי ביאה הל' י
טו"ע"ע אה"ע סימן טו
ספי"ג ס ב"ג"ה:
סח ג מיי פ"ב מהל' י
סוטה הל' י' סג
ע"ש מה טו"ע"ע ס"ס סימן
יא ספי"ג א:

תוספות ישנים

למזיד מנין. להכי בעי תמולדא קרא להכי מוזי ד"ס"ד לאסור מוזי מק"ו ללקמן ומה במקום שזכר על איסור קל וכו':

תוס' חד מקמאי

בעלה למ"ה ראע"ג דליכא למימר הכא גירוש זה נמשך זה מפתח תהא צריכה גט ממנו ונאסר עליו כעין אשה שהלך בעלה למ"ה אשפעי' מתני' דלא אמר הכא אלא היא אסורה על בעלה ואשתו מותרת לו דלא מצרכי לה מיניה גט לומר דלא כר"ע ג' דלידדיה ביציא גט הואיל ויש להם שעת היתר עכ"ל הראב"ד ולפי [וה] (א) מה שלא כתבה הרב אלפס ללמוד ממנה אשת גיסו מותרת ואשתו אסורה ולא ללמוד ממנה דאפילו לר"ע אתיא מתני' ומפני שפסק הרב אלפס כר"ע הוצרך לכתוב זה אבל לעולם לפי הפסק הוה דאשת גיסו אסורה אשתו גמי אסורה כו' יוסי דאמר כל הפוסל ע"י אחרים פוסל על ידי עצמו:

(א) נראה דל"ל ופי' זה מה שכתב הרב אלפס לא ללמוד ממנו דאשת גיסו אסורה ואשתו מותרת אלף ללמוד ממנה דאפילו לא עקיבא תלמי' וכו'.

אחות אשה. דאפילו בזמיר זכר על אחותה לא מיתסרא אשתו עילייה מדרורייתא דקתמי לקמן הלכך בשוגג כו': **אוסה.** ושכח איש אותה: **והלא דין הוא.** שמתאסר ולכך נאמר אותה: **מקום שזכר על איסור קל.** לקמן מוקים לה בזאת איש ואמאי קרי לה איסור קל שאין האוסרה נאסר כל ימיו שהרי היתר יש בנט: **נאסר האוסר.** נאסר זה בעלה האוסרה לאחרים: **מקום שזכר על איסור חמור.** כגון אחות אשתו שאשתו אוסרת את אחותה כל ימיה: **אינו דין שנאסר האוסר.** שמתאסר אשתו האוסרת את אחותה לכך נאמר אותה: **זכר על חמורו שפוסל את אשתו עליו.** ולקמן יליף לה מקרא: **שז"ש אומרים פוסל.** מק"ו כלאמרין ואותה לא דרשי: **אמר ר' יוסי לא נחלקו כו' שלא פוסל דדורשין אותה: שז"ש פוסל.** דדרשי' אותה ואתהו כדלקמן: **לפי שכתבנו כו'.** רבי יוסי מפרש טעמיה. עד שלא קדש אשתו: **הוא אוסרה.** על כל אדם והיא אוסרתו בקרובותיה: **לא נאסרה בזמיר לה.** כדדרשינן (לעיל דף טו): **הא נתפשה מותרת: שגג באסור לו.** באחותה: **וזה הדין לשוגג.** הדין הזה מלמדנו על השוגג שלא פסלה: **מאי טעמא דרבי יהודה.** דלאמר הצד על חמורו פסל את אשתו: **וכי כל הבית כולו נשפטה.** אשתו מה חטאה: **אסרייתה ענין.** לכתובת: **זכר עליה ה"א.** כשנשאה האחרון אסרה על הראשון: **זכר עליה ה"א.** גירשה השני והחזירה הראשון הרי לך איסור קל בלאו ואסרה על השני דהרי הו"ל לגביה גרושתו משנשאת והיינו נאסר האוסר נאסר שני זה שהיה אוסרה על זה הראשון על החזירה: **מה למחזיר כו'.** תאמר זכר על אחות אשתו שמתאסר אשתו שלא נטמא גופה ואיסור אחות אשתו אינו איסור עולם שחם מתה אשתו מותר באחותה: **איסור ברוב לא גרסי'.** יבמה למאן מי זכר עליה באיסור: **אילימא יבמה לאחר.** שזכר עליה אחד מן השוק והיינו איסור קל בלאו בעלמא וקתני נאסר האוסר נאסר זה יבמה שהיה אוסרה על זה וכדכר המנוגא: **ואיסורה ברוב.** לכל אדם היא באיסור עד שלא חללה תאמר באחות אשה שאינה אסורה אלף לזה: **אלף יבמה לאחיין.** שזכר עליה אחד מן האחיין באיסור אסרה על האוסרה עליו והיכי דמי דעבד זה קמא תאמר ואסרה על אידך והאי תאמר יבמין דרבנן הוא ולאו קדושין גמורין למיחוי אשת איש וכי זכר עליה שני זכר על איסור קל הוא ופ"ה אסרה על הראשון (א) האוסרה עליו: **מאי אידיא זכר עליה שני.** דקתני מקום שזכר על איסור קל אפילו חזר ועשה זה מאמר גמי אסרה לבעל המאמר הראשון כרבנן דתמרי יש מאמר אחר מאמר: **אלף אפילו נתן גט.** כלומר אלף פריך הכי אפילו (א) עשה זה מאמר וזכא אחיו ונתן גט או חלץ פסלה על ידו: **סוטה למאן.** למי נבעלה דקרי לה איסור קל: **אי נימא לבעל.** שזבעלה לבעל אחר שקיימא לה ונסתרה דאסירא ליה דכתבי ונסתרה והיא נטמאה (במדבר ה) וקתני נאסר האוסר אסרה על הבעל אפילו לאסר מיתמו או אפילו כשיגורשנה: **מאי אידיא זכר עליה.** זכר על זה עליה גמי משעה נסתרה עמו נאסרה על בעל ועל הבעל לבעל עד שמתה דתתן (סוטה דף טו): **נטמאה נטמאה שתי פעמים (א)** אחד לבעל ואחד לבעל: **אלף סוטה.** שזבעלה לבעל נאסר בעלה האוסרה עליו: **והאי.** מי היו זכר על איסור קל איסור חמור הוא דהיינו אשת איש: **אלף**

על מה נחלקו בבא על חמותו שב"ש אומרים פוסל. וטעמא דז"ש דמפרש בסמוך לר' יהודה וכי כל הבית כולו נשפטה כו': **זה הדין לשוגג למזיד מנין.** ומימה אמאי מיבעי ליה קרא למזיד מהיכא תימי לן לאיסורא אי משום ק"ו דקאמר לעיל ומה במקום שזכר על איסור קל נאסר האוסרה כו' כיון דלית ליה הו"ל דיינא למה ליה לר' יוסי דינא דהכא ליה לו לחלוק על ר' יהודה בפשיטות שאין דין זה ענין למחלוקתו כלל: **מה למחזיר גרושתו שבן איסורה ברוב.** כלומר ע"י כל אדם יכול לזכר ליה איסור זה שגרושתו נאסרה ע"י כל מי שינשאה אזל אחות אשה אפילו תאסר אשתו משכינת אחותה לא מיתסרא אשתו עליו זמנה שיבא איניש דעלמא על אחותה: **עבד בה מאמר האי אסרה ע"ייה דהאיך.** השתא נקט מילמיה כמאן דאמר (לעיל דף טו), מאמר קונה מדרורי': **מאי איריא בא ע"ייה כו' נתן גט או חליץ גמי.** כלומר לא דמי לאחות אשה דלתינא לאוסרה על ידי ביאת איסור אזל כחן הדבר מלי צניקה:

אירימא בסוטה ז' ע"ב. פירוש שזכר עליה בעל אסורה לזוועל לעולם ששזו אינו מייס צדקין אותה מאי איריא זכר עליה שפי' נתן לה גט וחזרו ויקדשנה ויניקנה לחופה או אמר איני משקה שזו אינו יכול להשקותה ואסורה לבעל לעולם ומימי' לרבינו יצחק דמנלן כשאומר איני רוצה להשקותה שזו אינו יכול להשקותה ואמר רבינו יצחק שיש להוכיח קצת דמי אמר איני משקה קתני צמתמין נשפרות שאין ראיות עוד לשמות: **אלף**

אינו ענין לשרפה תנחו ענין לאיסורא אמר רב יהודה אמר שמואל אין הלכה כרבי יהודה ההוא דעבד איסורא בחמתיה אתייה רב יהודה נגדיה אמר ליה אי לא דאמר שמואל אין הלכה כרבי יהודה אסריתה עלך איסורא דעלם: **מאי איסור קל אמר רב חסדא מחזיר גרושתו משנשאת בא עליה האי אסרה עליה דהאי בא עליה אידך אסרה עליה דהאי בא עליה אמר ר"ל משנשאת שכן נטמא הגוף ואיסורה ברוב ואיסורה איסור עולם אלא אמר ר"ל יבמה יבמה למאן אילימא לאחר וכדכר המנוגא דאמר רב המנוגא שומרת יבם שזינתה אסורה ליבמה מה ליבמה שכן נטמא הגוף ואיסורה ברוב אלא יבמה לאחיין עבד בה מאמר האי אסרה עליה דהאי בא עליה אידך אסרה עליה דהאי מאי איריא שבא עליה שני אפי' עבד בה נמי מאמר הא לא קשיא כר"ג דאמר (א) אין מאמר אחר מאמר אלא אפילו נתן לה גט ואפילו חליץ לה אלא אמר רבי יוחנן סוטה סוטה למאן אילימא לבעל בא עליה בעל אסרה עליה דבעל מאי איריא בא עליה: אפילו נתן לה גט ואפילו אמר אין אני משקה אלא סוטה לבעל האי איסור קל הוא איסור חמור הוא דהיינו אשת איש **אלף****

אלף א ב מיי פ"ב מהל' י
איסורי ביאה הל' י
טו"ע"ע אה"ע סימן טו
ספי"ג ס ב"ג"ה:
סח ג מיי פ"ב מהל' י
סוטה הל' י' סג
ע"ש מה טו"ע"ע ס"ס סימן
יא ספי"ג א:

אלף א ב מיי פ"ב מהל' י
איסורי ביאה הל' י
טו"ע"ע אה"ע סימן טו
ספי"ג ס ב"ג"ה:
סח ג מיי פ"ב מהל' י
סוטה הל' י' סג
ע"ש מה טו"ע"ע ס"ס סימן
יא ספי"ג א:

אלף א ב מיי פ"ב מהל' י
איסורי ביאה הל' י
טו"ע"ע אה"ע סימן טו
ספי"ג ס ב"ג"ה:
סח ג מיי פ"ב מהל' י
סוטה הל' י' סג
ע"ש מה טו"ע"ע ס"ס סימן
יא ספי"ג א: